

تنها با یاد اوست که دل‌ها آرام می‌گیرد.

۱. کدام گزینه، طبقه‌بندی نوعی زبان نیست؟

الف. تقسیم‌بندی زبان‌ها بر اساس ساختمان زبان

ب. تقسیم‌بندی زبان‌ها بر اساس منشأ و مبدأ اشتقاق زبان

ج. تقسیم‌بندی زبان به سه گروه تک‌هجایی، پیوندی و تصریفی

د. تقسیم‌بندی بر اساس مجموعه‌ی قواعد صرفی و نحوی زبان

۲. کدام گزینه درباره‌ی تحولات زبان درست نیست؟

الف. زبان به تبع تغییراتی که در جامعه رخ می‌دهد، تغییر می‌کند.

ب. تحولات زبان را نمی‌توان متوقف کرد و این تحولات اجتناب‌ناپذیرند.

ج. برخی تغییرات در زبان، فایده‌ای در خود ندارد و حاصل تصادف است.

د. با مرور تغییرات زبان در طول زمان می‌توان قوانین حاکم بر زبان را شناخت.

۳. نخستین محقق که به اشتراکاتی در زبان‌های هند و اروپایی پی برد، که بود و این اشتراکات را در کدام زبان‌ها یافت؟

الف. ساستی در زبان‌های هندی و ایتالیایی

ج. ویلیام جونز در زبان‌های سنسکریت و یونانی

د. زبان هند و اروپایی به چه صورت بازسازی شده است؟

الف. با روش مقایسه‌ای و با رعایت اصل اکثریت

ب. با تجمیع و تلفیق مجموع اسناد باستانی در سرزمین‌های هند و اروپایی

ج. با تعمق در کهن‌ترین شاخه‌های هند و اروپایی از قبیل سنسکریت

د. بر اساس چند کتیبه‌ی به جا مانده از خود زبان هند و اروپایی مادر

۵. در تاریخ مطالعات زبانی چه عواملی منجر به شناخت زبان‌های هم‌خانواده شد؟

الف. اکتشاف زبان‌های تازه‌ای که نقش حلقه‌ی رابط میان دیگر زبان‌ها را داشتند و از چند زبان، یک خانواده پدید می‌آوردند.

ب. مطالعات نژاد شناختی که موجب شناسایی خانواده‌های نژادی و به تبع آن، شناخت خانواده‌های زبانی شد.

ج. پیشرفت مطالعات لغت‌شناسی و اشتقاق از قرن شانزدهم میلادی به بعد که شباهت برخی زبان‌ها به هم را آشکار کرد.

د. توسعه یافتن مطالعات نحوی که ساختارهای مشترک زبان‌ها را از قرن هجدهم میلادی به بعد آشکار کرد.

۶. کدام گزینه دربرگیرنده‌ی زبان‌های ایرانی باستان (کهن) است؟

الف. گاهانی - سگزی - مادی - هیتی

ج. عیلامی - فارسی باستان - مادی - اوستایی

د. سکایی - اوستایی - فارسی باستان - مادی

۷. اندیشه نگارها در کدام خط ایرانی وجود داشته است؟

الف. میخی عیلامی

ب. میخی فارسی باستان

ج. اوستایی (دین دبیره)

د. پهلوی

دانشگاه پیام نور
مرکز آرمه

۸. کدام گزینه در خصوص «ویسپرد» صحیح است؟

الف. در لغت به معنی سرود و نیایش است.

ب. این اصطلاح به معنی قانون ضد دیو است.

ج. این کتاب مجموعه سرودهایی در وصف و ستایش ایزدان و نیروهای اهورایی است.

د. این اثر شامل ۲۴ فصل است که هر فصل آن یک «کرده» خوانده می شود.

۹. منشأ نهایی خط اوستایی کدام خط است؟

الف. خط پهلوی ساسانی

ب. خط آرامی

ج. خط میخی فارسی باستان

د. خطوط باستانی رایج در شمال شرق فلات ایران

۱۰. کدام گزینه از ویژگی های خط اوستایی نیست؟

الف. نوشتن از چپ به راست

ب. جدانویسی حروف

ج. برای هر صورت یک علامت ویژه وجود دارد.

د. شکل حروف آنها شبیه به هم است.

۱۱. منظور از «آرامی امپراطوری» چیست؟

الف. زبان آرامی رایج در امپراطوری سامی نژاد آشور

ب. زبان آرامی رایج در امپراطوری سامی نژاد بابل

ج. زبان آرامی رایج در مجموعه ای از امپراطوری های باستانی

د. زبان آرامی رایج در امپراطوری هخامنشیان

۱۲. «دوران تاریک» در مطالعات زبان های ایرانی بر کدام مقطع تاریخی اطلاق می شود؟

الف. روزگار مادها، زیرا مکتوبی از آن دوره برجا نمانده است.

ب. دوره ی هخامنشیان، زیرا کتابت در آن دوره در انحصار دبیران آرامی بود.

ج. دوره ی سلوکیان، زیرا مکتوبی از خط و زبان ایرانی از آن دوره برجا نمانده است.

د. دوره ی دویست ساله ی تسلط مستقیم خلفای اسلام بر ایران، زیرا زبان رسمی آن دوره عربی بوده است.

۱۳. کدام گزینه از آثار برجامانده ی سغدی می باشد؟

الف. آثار مانوی

ب. آثار زرتشتی

ج. آثار خوارزمی

د. آثار کوشانی

۱۴. کدام گزینه از گونه های خط پهلوی نیست؟

الف. پهلوی اشکانی

ب. پهلوی کتیبه ای

ج. پهلوی کتابی

د. پهلوی مدرسی

۱۵. نکته قابل ذکر در مورد کتیبه های اولیه دوره ساسانی بازمانده از زبان فارسی میانه کدام است؟

الف. این کتیبه ها سه زبانی هستند.

ب. به صورت مفصل نوشته شده اند.

ج. به طور کامل و دقیق خوانده می شوند.

د. اغلب شامل متون و ادعیه مذهبی می باشند.

دانشگاه پیام نور
مرکز آزمون

۱۶. پازند چیست؟

الف. ترجمه‌ی متن اوستا به زبان پهلوی ساسانی و خط پهلوی کتابی

ب. بازنویسی اوستا به زبان اوستایی و خط پهلوی کتابی

ج. بازنویسی اوستا به زبان فارسی میانه و خط اوستایی

د. تفسیر اوستا به زبان پهلوی ساسانی و خط پهلوی سامانی

۱۷. زبان آسی از بقایای کدام زبان است و در کدام پهنه‌ی جغرافیایی رایج است؟

الف. زبان پهلوی اشکانی - آسیای غربی

ب. زبان بلخی - شمال شرقی فلات ایران

ج. زبان پهلوی ساسانی - کوهستان غرب ایران یا ایالت جبال

د. زبان سکایی میانه - بخش‌هایی از قفقاز

۱۸. دوران رسمیت یافتن زبان فارسی دری از چه زمانی آغاز می‌شد؟

الف. قرن سوم پیش از میلاد مقارن آغاز عصر ساسانی

ب. قرن هفتم میلادی مقارن با پایان عصر ساسانی

ج. قرم دوم هجری مقارن تضعیف قدرت خلفای اسلام در ایران

د. قرن چهارم هجری مقارن ظهور دولت‌های مستقل ایرانی در شرق

۱۹. وجه تسمیه‌ی زبان فارسی دری چیست؟

الف. دری، یعنی درباری و فارسی دری، زبان رسمی و درباری بوده است.

ب. دری، یعنی شبیه آواز پرندگان و از عنوان کبک دری گرفته شده است و ناظر بر زیبایی و فصاحت این زبان است.

ج. در، یعنی شهر در برابر ور که به معنی روستاست و فارسی دری، یعنی زبان شهریان در برابر زبان عوام و روستاییان

د. در، یعنی درون و منظور از فارسی دری، زبان فارسی رایج در درون ایالت پارسی بوده است در برابر زبان‌های رایج دیگر

ایالات.

۲۰. دفترها و دیوان‌های دولتی، نخستین بار در زمان حکومت چه کسی از زبان فارسی به زبان عربی برگردانده شد؟

الف. در زمان هشام بن عبدالملک اموی

ب. در زمان عمر بن خطاب

ج. در زمان یوسف بن عمر

د. در زمان حضرت علی (ع)

۲۱. نهضت ترویج رسمی و دولتی زبان فارسی دری در عصر کدام حکومت آغاز شد؟

الف. آل طاهر

ب. آل سامان

ج. آل زیار

د. آل بویه

۲۲. آیا تعدد و تنوع حوزه‌های جغرافیایی رواج زبان فارسی دری، در وحدت و یکنواختی زبان مؤثر بوده است؟

الف. بله و موجب انشعاب زبان‌های مستقل شده است.

ب. بله و موجب پیدایش گویش‌های مستقل شده است.

ج. خیر، فارسی دری مطلقاً تغییری نکرده است.

د. خیر، تغییرات حادث شده، وحدت این زبان را به هم نزده است و تنها معدودی واژگان محلی را به فارسی دری تزریق کرده است.

۲۳. کدام گزینه بیانگر تفاوت‌های دو زبان فارسی میانه و فارسی دری نیست؟

الف. تحول در حین ارتباطات

ج. تحولات نحوی

۲۴. کدام گزینه آشکارترین تحول صوتی فارسی باستان به فارسی دری را بیان می‌کند؟

الف. ادغام دو واج به یک واج

ج. حذف مصوت‌های پایانی واژگان

۲۵. «آوا گروه» چیست؟

الف. معادل فارسی اصطلاح Schwa است.

ب. به گروه صوتی مرکب از دو مصوت اطلاق می‌شود.

ج. به مجموعه هجاهای پایانی هر کلمه در فارسی باستان گفته می‌شود.

د. به علامتهای ویژه آوانویسی اطلاق می‌شود.

۲۶. افزایش واج میانجی در واژگانی مانند «دانایان» و «خستگان» به تبع کدام قاعده زبان فارسی انجام می‌شود؟

الف. تمایل به احیای صورت‌های کهن واژگان

ب. واج آرایی و زیباسازی اصوات

ج. اصل بودن گفتار و افزودن آنچه گفته می‌شود در نوشتار

د. امتناع تلاقی دو مصوت

۲۷. تحول صوتی واژه‌ی فارسی باستان hagriz به واژه‌ی فارسی دری hargiz چگونه تحولی است؟

الف. قلب

ج. تبدیل آواگروه به تک آوا

۲۸. تکواژ مصدر ساز «تَن» پس از چه واجی به تکواژ «دَن» مبدل نمی‌شود؟

الف. پس از صامت «ن»

ج. پس از صامت «ت»

دانشگاه پیام نور
مرکز آرمه

۲۹. مهم‌ترین ویژگی ساختمانی زبان فارسی باستان چیست؟

الف. ویژگی‌های دستگاه شمار در این زبان

ج. ویژگی‌های نحوی

۳۰. تعیین نقش‌های دستوری در زبان فارسی باستان بر اساس چه مشخصه‌ای صورت می‌گرفته است؟

الف. تحلیل جایگاه واژه در زنجیره‌ی کلام

ج. ترکیب صوری واژگان

۳۱. سبب غلط‌های زبانی موجود در کتیبه‌های متأخر هخامنشی چه بوده است؟

الف. غلط‌های املائی که وجودشان در هر نوشته‌ای طبیعی و اجتناب‌ناپذیر است.

ب. غلط‌های دستوری که سبب آرامی نژاد بودن دبیران و تسلط نداشتن آنها بر ظرافت‌های زبانهای ایرانی رخ می‌دادند.

ج. آغاز گذر تاریخی از فارسی باستان به فارسی میانه و تسلط نداشتن دبیران بر ساخت‌های قدیمی‌تر زبان

د. کاهش سطح عمومی سواد به تبع انحطاط عمومی جامعه‌ی ایرانی در اواخر عهد هخامنشیان

۳۲. آخرین مدارک و اسناد بازمانده از «فارسی باستان» چگونه زبانی دارند؟

الف. صرفی

ب. اشتقاقی

ج. وابستگی

د. ترکیبی

۳۳. زبان فارسی جدید دنباله‌ی طبیعی کدام زبان است و چگونه زبانی به شمار می‌رود؟

الف. پهلوی اشکانی - تحلیلی

ج. پهلوی اشکانی - ترکیبی

د. پهلوی ساسانی - ترکیبی

۳۴. در کدام گزینه تکواژی را مشاهده می‌کنید که در فارسی جدید «نقش قیدی» خود را حفظ کرده است؟

الف. مر این دست و گلرنگ در زیر من

ب. اگر پهلوانی ندانی زبان

ج. دلا خو کن به تنهایی که از تنها بلا خیزد

د. ده اهرمنند این به نیروی شیر

۳۵. از میان دو نشانه‌ی جمع «ها» و «ان» کدام یک بخت بیشتری برای عمومیت یافتن دارد. چرا؟

الف. «ان» زیرا اصل با این نشانه است و «ها» نشانه‌ی فرعی است.

ب. «ها» زیرا این نشانه گستره‌ی معنایی بیشتری دارد و علاوه بر اشیای بی‌جان، جانداران را نیز پوشش می‌دهد.

ج. «ها» زیرا کاربردش مطابق با اصل «صرف کم‌ترین انرژی در گفتار» است.

د. «ان» زیرا این نشانه قابلیت‌های واج‌آرایی بیشتری دارد و طنین زیباتری از «ها» دارد.

۳۶. زبان فارسی باستان به لحاظ دستگاه جنس، چگونه زبانی است؟

الف. خنثی و بی‌جنس

ب. تک جنس

ج. دو جنس

د. سه جنس

دانشگاه پیام نور
مرکز آزمون

برای دانلود پاسخنامه سوالات به سایت همیار دانشجو مراجعه کنید مرجع نمونه سوالات پیام نور

همیار دانشجو

کارشناسی (سنتی)

hdaneshjoo.ir

نام درس: تاریخ زبان فارسی

رشته تحصیلی / کد درس: زبان و ادبیات فارسی - ۱۲۱۳۰۲۱

زمان آزمون (دقیقه): تستی: ۵۰ تشریحی: —

کد سری سؤال: یک (۱)

استفاده از: —

مجاز است.

۳۷. جالبترین نکته قابل ذکر درباره افعال فارسی باستان کدام است؟

الف. ماده‌های هر یک از افعال از نظر زمانی در یک دستگاه منحصر به فرد ساخته می‌شد.

ب. ماده‌های هر یک از افعال از نظر زمانی مطابق چند نظام و دستگاه جداگانه ساخته می‌شدند.

ج. شناسه‌های افعال در دستگاههای متفاوت اغلب یکسان بود.

د. در صرف افعال، نشانی از دوم شخص مخاطب نیست.

۳۸. کدام ماده‌ی فعل باستان به صورت کمابیش بی‌تغییر به زبان فارسی دری رسیده است؟

الف. ماده‌ی گذشته ب. ماده‌ی مضارع ج. ماده‌ی آینده د. دو ماده‌ی گذشته و مضارع

۳۹. در کتیبه‌های فارسی باستان برای بیان وقوع فعل در گذشته از چه امکانی بیشتر استفاده می‌شد؟

الف. کاربرد صفت مفعولی ب. کاربرد ماده‌ی ماضی

ج. کاربرد حال کامل د. کاربرد آینده در گذشته

۴۰. کدام گزینه «سایواج» است؟

الف. ب ب. ت ج. ف د. پ